

Onderzoek Natuur en Landschap Rillaersebaan 75 Goirle

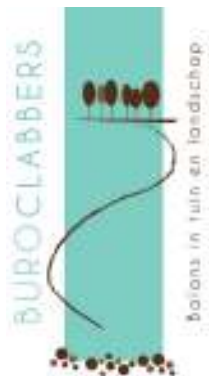
22 februari 2014

ZOON ECOLOGIE

Colofon

Titel	Onderzoek Natuur en Landschap Rillaersebaan 75 Goirle
Opdrachtgever	gemeente Goirle
Uitvoerder	ZOON ECOLOGIE
Auteur	C.P.M. Zoon
Mmv	H. Clabbers (buro Clabbers)
Datum	22 februari 2014

BURO CLABBERS
Armweide 11
7963 RS Ruinen
www.buroclabbers.nl
info@buroclabbers.nl
0522 472948

ZOON ECOLOGIE

Balkerweg 60, 7738 PB, Witharen
tel: 0523-676.470, 06-22682040
e-mail: info@zoon-ecologie.nl
Onderdeel van Ecologen Collectief Oost Nederland (ECO).

Ervaring sinds 1980 met veldonderzoek naar flora en vegetatie in Nederland en met faunaonderzoek in Europa.
Vanaf 1986 is gewerkt aan vorming van natuurbeleid van overheden en effectbeoordeling van ruimtelijke plannen in Nederland.
Vanaf 1990 ervaring met mitigeren van autowegen, terreinbeheer en natuurontwikkeling.
Sinds 2010 natuurbegrazing met een eigen schaapskudde.

Inhoud

Inleiding	3
Ligging van het terrein	
Het plan	
Provinciaal beleid	
Gemeentelijk beleid	
Noodzaak van een natuurtoets	8
Toets in het kader van gebiedsbescherming	
Toets in het kader van soortbescherming	
<i>Beschermingscategorieën Flora- en faunawet</i>	
<i>Aangepaste lijst van beschermde vogelsoorten</i>	
<i>Zorgplicht soortbescherming</i>	
<i>Rode lijst van bedreigde soorten</i>	
Natuur- en landschapswaarden	10
Onderzoek	10
Toestand van de natuur en landschap	10
<i>Bodem</i>	10
<i>Landschap</i>	11
<i>Habitats</i>	12
Verwachting voor beschermde soorten	18
Aangetroffen beschermde soorten	19
Bestaande gegevens van beschermde soorten	19
Het belang van het terrein voor beschermde soorten	20
Het belang van het terrein voor beschermde gebieden	21
Effecten	21
Effecten van het plan op beschermde soorten	
Effecten van het plan op beschermde gebieden	
Conclusies	22
Aanbevelingen	22
Nader onderzoek	
Mogelijkheden voor mitigatie en compensatie van negatieve effecten	
Ontheffingen	
Bronnen	25
Bijlage1. Vergunningcheck	
Bijlage 2. Habitattoets	

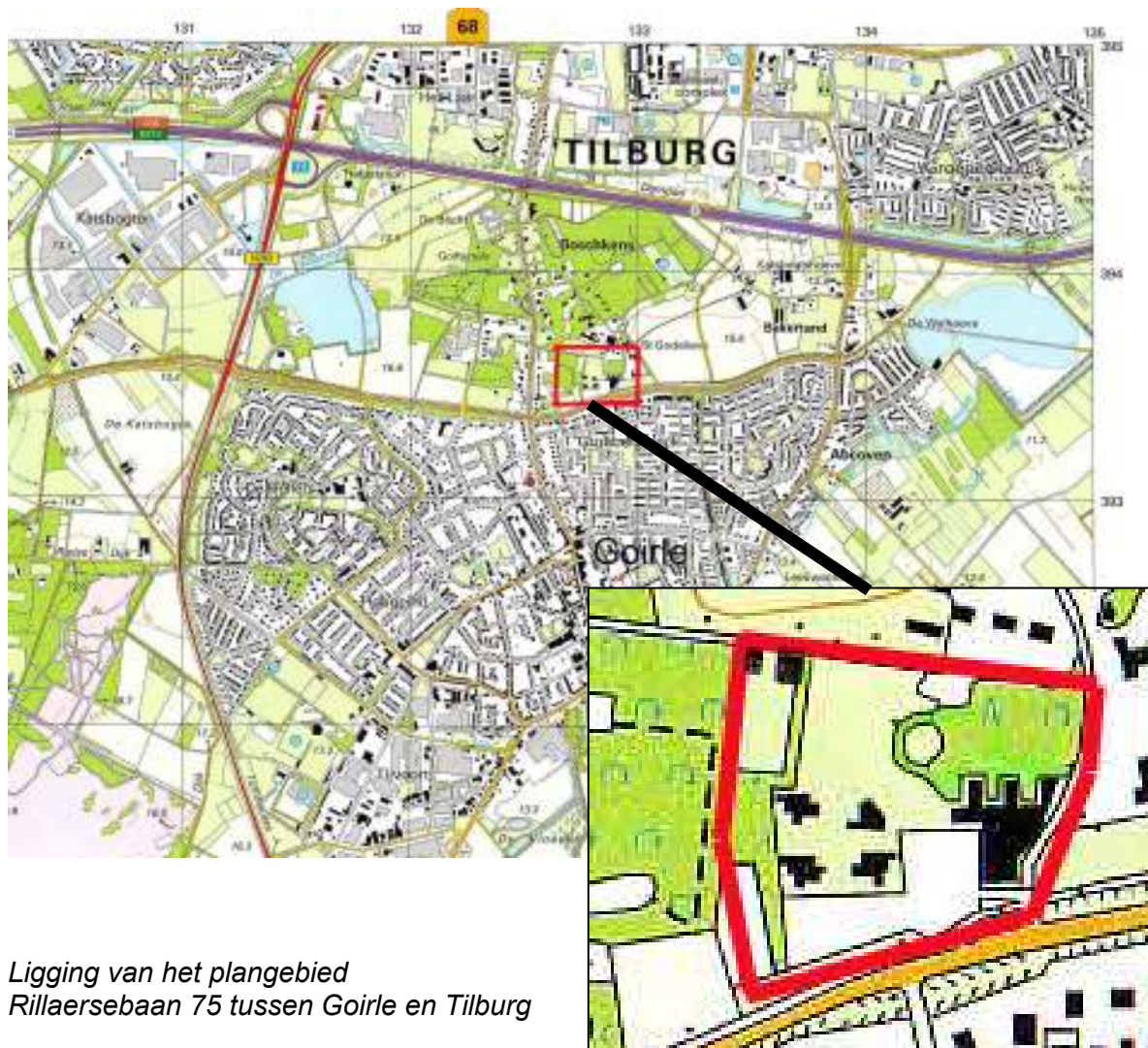
Inleiding

In de gemeente Goirle wordt het terrein van de zorginstelling Kompaan & de Bocht aangepast.

Functies van het terrein *De Bocht* aan de Tilburgseweg worden overgeplaatst naar het terrein van *Kompaan* aan de Rillaersebaan. Daarvoor is uitbreiding van de gebouwen aan de Rillaersebaan nodig.

Deze toets handelt over het terrein aan Rillaersebaan 75. Het plan wordt getoetst aan beleid en wetgeving op het gebied van natuur en landschap.

Ligging van het terrein

*Ligging van het plangebied
Rillaersebaan 75 tussen Goirle en Tilburg*

Huidige situatie op Rillaersebaan 75.

Met rood is de contour van het nieuwe gebouw ingetekend, zodat zichtbaar wordt welk deel van het bos verwijderd moet worden.

Het plan

Het plan Rillaersebaan 75 d.d. 21 feb 2014

Het plan omvat de sloop van een deel van het rechtse gebouw en de bouw van een nieuw en groter deel op die plaats, waarbij de noordgevel van het blijvende hoofdgebouw aangepast wordt. Ter plaatse van de nieuwbouw zullen stukjes bos moeten verdwijnen, die nu tussen kleine vleugels in staan. Daarbij moeten 34 bomen verdwijnen. 18 bomen worden nieuw geplant op het gazon.

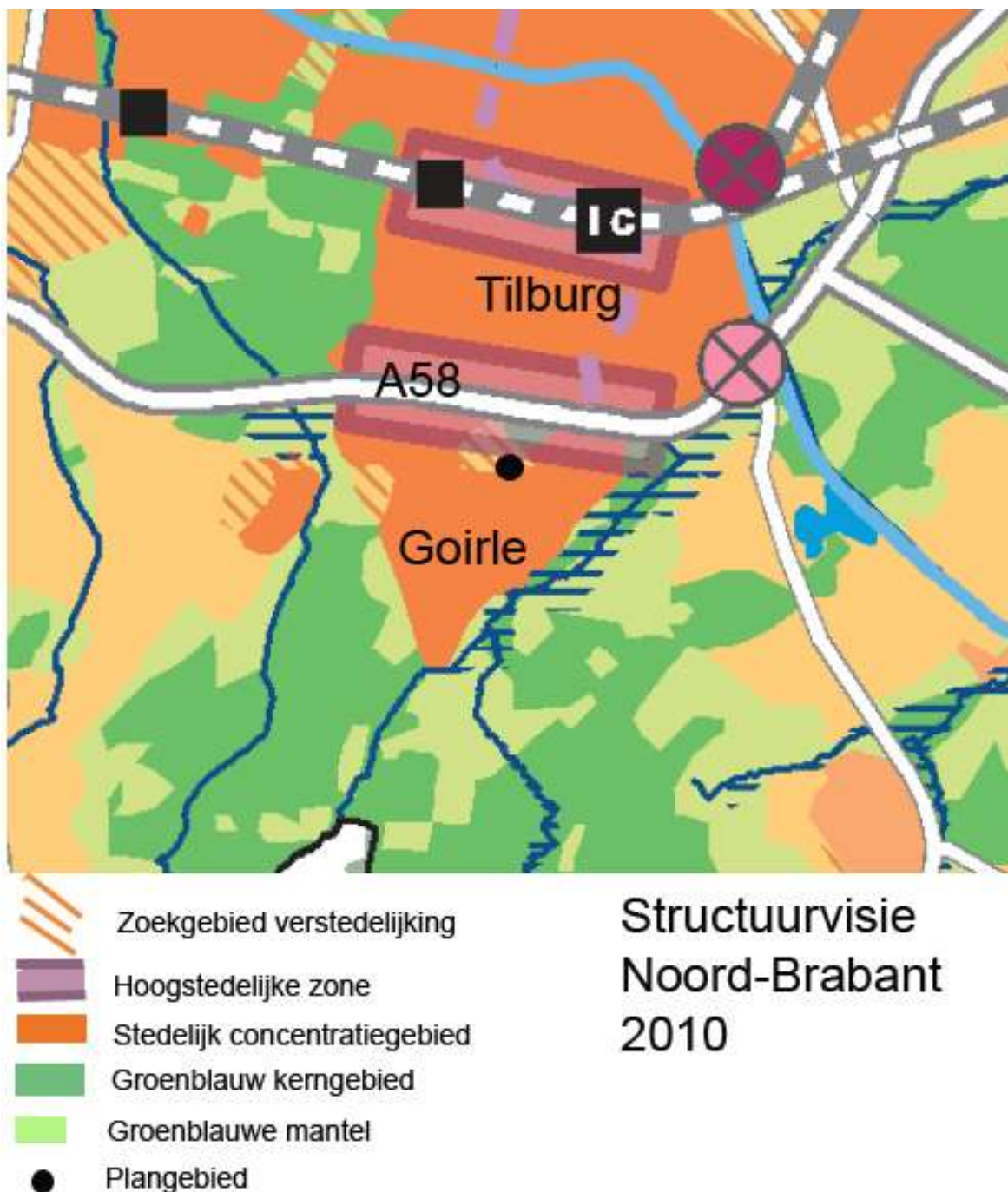
Verder worden de parkeerplaatsen heringericht.

De herinrichting van de noordwestelijke parkeerplaats gebeurt binnen de grenzen van de bestaande verharding. De herinrichting van de zuidwestelijke parkeerplaats is tegelijkertijd ook een uitbreiding, waardoor een natuurlijke begroeiing verdwijnt. Er worden daar wel 34 bomen nieuw aangeplant.

Vóór het gebouw wordt een bestaande parkeerplaats voorzien van 4 extra bomen.

De parkeerplaatsen worden voorzien van infiltratiekratten, om overtollig hemelwater te bergen en vervolgens direct of via een wadi naar de ondergrond te infiltreren.

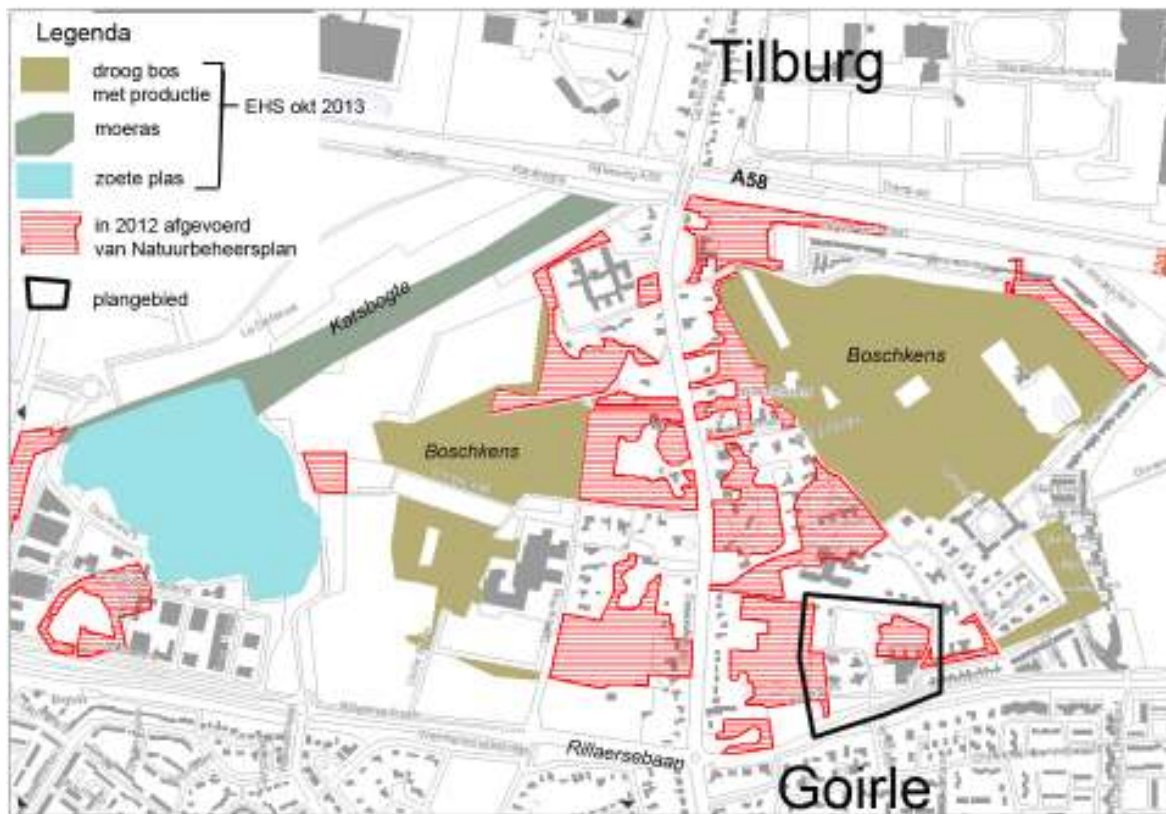
Hemelwater van het gebouw wordt verzameld in een bestaande laagte, waar het kan infiltreren.

Het plangebied is onderdeel van een noordelijke lob van Goirle tussen de Rillaersebaan en de A58. Deze lob is "Zoekgebied voor verstedelijking". Het zuidelijk deel van dit gebied is nog "Gemengd landelijk gebied". Het gebied ten noorden van het plangebied is een "Hoogstedelijke zone" langs de A58. Belangrijke "Groenblauwe kerngebieden" (met prioriteit voor ontwikkeling van natuur en landschap) liggen, ingebed in "Groenblauwe mantel" (verweving van natuur en landschap met andere belangen), op grote afstand van het onderzoeksgebied.

Het plangebied heeft geen status in het natuurbeleid. Het wordt in de Structuurvisie Noord-Brabant aangeduid als een zoekgebied voor verstedelijking temidden van een stedelijk gebied.

Een beekdal ten noordwesten van het plangebied (de Katsbogte) en twee delen van het bosgebied de Boschkens ten noorden van het plangebied zijn door de provincie van een natuurdoeltype voorzien. De Boschkens als “droog bos met productie” en de Katsbogte als “moeras”. Deze delen behoren wel bij de Ecologische hoofdstructuur maar hebben geen verbinding met natuurlijke gebieden buiten de bebouwde kom.

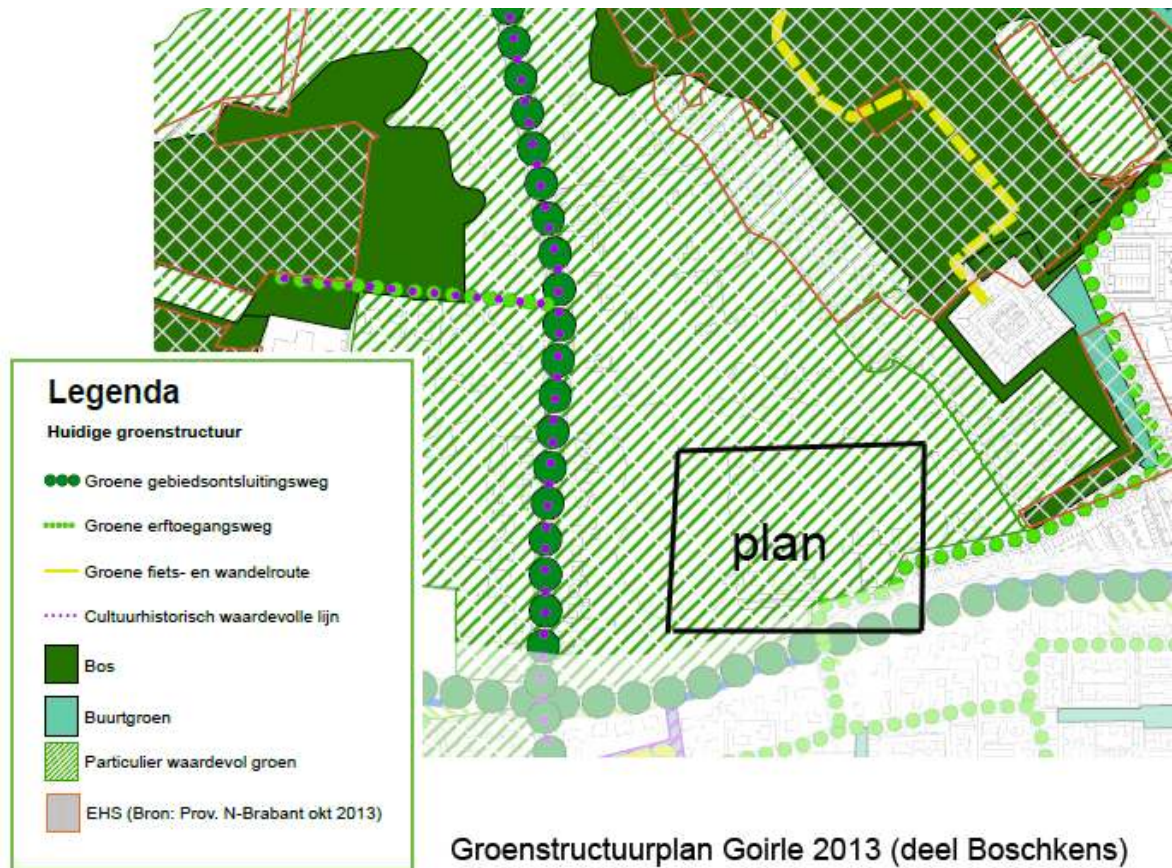

Het natuurbeleid van de provincie Noord-Brabant

In eerdere Natuurbeheerplannen was aan bijna alle bosopstanden in en rond het gebied een natuurdoeltype toegekend (droog bos met productie). In het Natuurbeheerplan 2013 zijn de meeste bossen tussen bebouwing, waaronder die in het plangebied, afgevoerd van het Natuurbeheerplan en kennen geen provinciaal belang meer. De groenstructuur op en rond het plangebied is daardoor op dit moment een lokaal gemeentelijk belang. Het moet opgevat worden als groen met natuurwaarde in een stedelijk ontwikkelingsgebied.

Gemeentelijk beleid

Het gebied 'Boschkens' ten noorden van Goirle, is een waardevol bosgebied binnen de bebouwde kom. Het is van oudsher bebouwd met enkele grote villa's langs de Tilburgseweg, die het bos doorsnijdt. Recentelijk is ook rondom het bosgebied gebouwd. Binnen deze bebouwingscontouren is het bos blijven bestaan. Dit bosgebied is erg waardevol omdat het de natuur dicht bij de woonomgeving brengt en beleefbaar maakt. Daarnaast vormt het deels (buiten het plangebied) onderdeel van de EHS (Groenstructuurplan Goirle 2013).

Groenstructuurplan Goirle 2013 (deel Boschkens)

De regels voor het vellen van bomen zijn onderdeel van de omgevingsverordening. De gemeente kan, als zij dat nodig vindt, een herplantplicht opleggen. Men is dus vrij in het aantal compensatiebomen. Belangrijker is het bereiken van kwaliteit in de nieuwe situatie conform het Groenstructuurplan 2013.

In de vergunningcheck van de gemeente (bijlage 1) blijkt dat er een omgevingsvergunning nodig is voor het vellen van bomen dikker dan 12 cm (loofbomen) en 20 cm (naaldbomen) op 1,3 m hoogte. Het gaat dan om ca. 34 loof- en naaldbomen, die binnen 5 m uit de nieuwe gevel staan (Groen T.L.G, 2013).

Wij gaan ervan uit dat reeds verdwenen (maar in ieder geval te verwijderen) bomen in de herplant meegenomen worden.

Voor werkzaamheden in de bodem (hemelwaterinfiltratie) blijkt in de check geen omgevingsvergunning nodig (www.goirle.nl).

Noodzaak van een natuurtoets

Toets in het kader van gebiedsbescherming

Voor elke ingreep, beheersplan, bestemmingsplan of bouwplan, dient onderzocht te worden of er negatieve effecten mogelijk zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000 gebieden of Beschermde Natuurmonumenten. Deze doelstellingen zijn geformuleerd als populaties van soorten en habitats.

De opbouw van deze zogenaamde "habitattoets" wordt weergegeven in bijlage 2.

De dichtstbijzijnde Natura 2000 gebieden zijn "Regte Heide & Riels Laag" (2-3 km) en "Oisterwijkse vennen & Kampina" (4-5 km).

Het plangebied is geen onderdeel van de Groenblauwe structuur (waarbinnen de EHS ligt). De dichtsbijzijnde gebieden van de EHS liggen op enkele honderden meters naar het noorden binnen het gebied de Boschkens. Een Nee-tenzij toets is daarom niet verplicht, maar de effecten van het plan op de wezenlijke kwaliteiten van de Boschkens zullen wel gezien worden.

Toets in het kader van soortbescherming

Bij elk plan dat ingrijpt op standplaatsen van planten of vaste verblijfplaatsen van dieren, dient getoetst te worden wat het effect is op beschermde soorten, die met name genoemd zijn in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet geldt altijd en overal, waar beschermde soorten voorkomen.

In deze wet worden beschermde soorten in drie beschermingscategorieën ingedeeld.

Beschermingscategorieën Flora- en faunawet

Tabel 1	Algemene soorten waarvoor geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig beheer of ruimtelijke ontwikkeling. Anders is wel ontheffing nodig voor verstoren of vernietigen en er geldt altijd de zorgplicht (art.2).
Tabel 2	Soorten waarvoor ontheffing aangevraagd moet worden, behalve als er gewerkt wordt volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode, waarbij de zorgplicht blijft gelden. Ontheffing kan worden verleend als de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt.
Tabel 3	Zeldzame soorten, waarvoor altijd ontheffing aangevraagd moet worden. Ontheffing wordt alleen verleend als voldaan wordt aan alle volgende criteria: - én - er sprake is van een in de wet genoemd belang - én - er geen alternatieven zijn - én - de ingreep geen afbreuk doet aan de gunstige staat van instandhouding van de soort Voor soorten uit Habitatrichtlijn bijlage IV (alle in tabel 3) is alleen ontheffing voor een ruimtelijke ontwikkeling mogelijk bij een dringende reden van openbaar belang. Voor Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels en alle in tabel 3) is geen ontheffing bij ruimtelijke ontwikkeling mogelijk, ook niet bij een dringende reden van openbaar belang.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Van alle vogelsoorten zijn de bewoonde nesten tijdens het broedseizoen beschermd. Daarboven zijn nesten en verblijfplaatsen van vogels jaarrond beschermd, als deze:

- het gehele jaar gebruik maken van de verblijfplaatsen (cat 1);
- honkvaste koloniebroeders zijn (cat.2);
- honkvaste niet-koloniebroeders zijn (cat 3);
- zelf geen nest maken en elk jaar naar hetzelfde nest terugkeren (cat 4).

Indien het voortbestaan op locatie van beschermde soorten planten of dieren uit tabel 2 en 3 door de ingreep negatief beïnvloed worden, is sprake van overtreding van de Flora- en faunawet.

Voor soorten van Habitatrichtlijn bijlage IV en Vogelrichtlijnsoorten (alle vogels) dient het plan zo uitgevoerd te worden dat de duurzame instandhouding van deze soorten niet bedreigd wordt en de ecologische functionaliteit niet in gevaar komt. Overtreding van de Flora- en faunawet wordt zo voorkomen. Initiatiefnemer dient dit aannemelijk te maken door middel van een activiteitenplan, dat door het ministerie van EZ goedgekeurd kan worden.

Ook onbeschermde soorten mogen niet onnodig moedwillig vernietigd worden. Iedereen dient zich te houden aan de zorgplicht (art. 2 Flora- en faunawet).

Zorgplicht soortbescherming

Voor alle soorten geldt de zorgplicht (art. 2 Flora – en Faunawet).

Dit houdt in dat de ingreep op zodanige wijze dient plaats te vinden, dat de schade aan soorten zoveel mogelijk beperkt wordt.

Men dient bij de uitvoering rekening te houden met kwetsbare perioden van soorten (voortplantingstijd, overwintering).

Alle soorten die tijdens de ingreep aangetroffen worden dienen verplaatst of beschermd te worden, zodat zij behouden kunnen blijven.

Vaak is hiervoor deskundige begeleiding nodig bij de uitvoering van het plan.

Rode lijst van bedreigde soorten

Soorten zijn opgenomen in de rode lijsten, omdat ze kwetsbaar zijn. Verstoring en vernietiging van leefgebied en individuen heeft bij deze soorten mogelijk eerder gevolgen voor het duurzaam voortbestaan van populaties, dan bij soorten die niet kwetsbaar zijn. De rode lijsten hebben een signaalfunctie en zijn geen wettelijk toetskader.

Natuur- en landschapswaarden

Onderzoek

Op de volgende data is het plangebied bezocht:

datum	tijd	doel	weer
31 december 2013	10-13 u	Geschiktheid biotopen	Droog winderig 5-8 graden.
13 februari 2014	16-18 u	Voorkomen soorten	Droog na regen 5-8 graden

Toestand van natuur en landschap

Bodem

Het hele plangebied is ontwikkeld op de “Groot akkers” van Goirle. Oude bosrestanten ouder dan 100 jaar mogen daarom niet verwacht worden.

Dit is een oud akkercomplex op een dekzandplateau enkele meters hoger (16m +NAP) dan de omringende beekdalen (13 m + NAP).

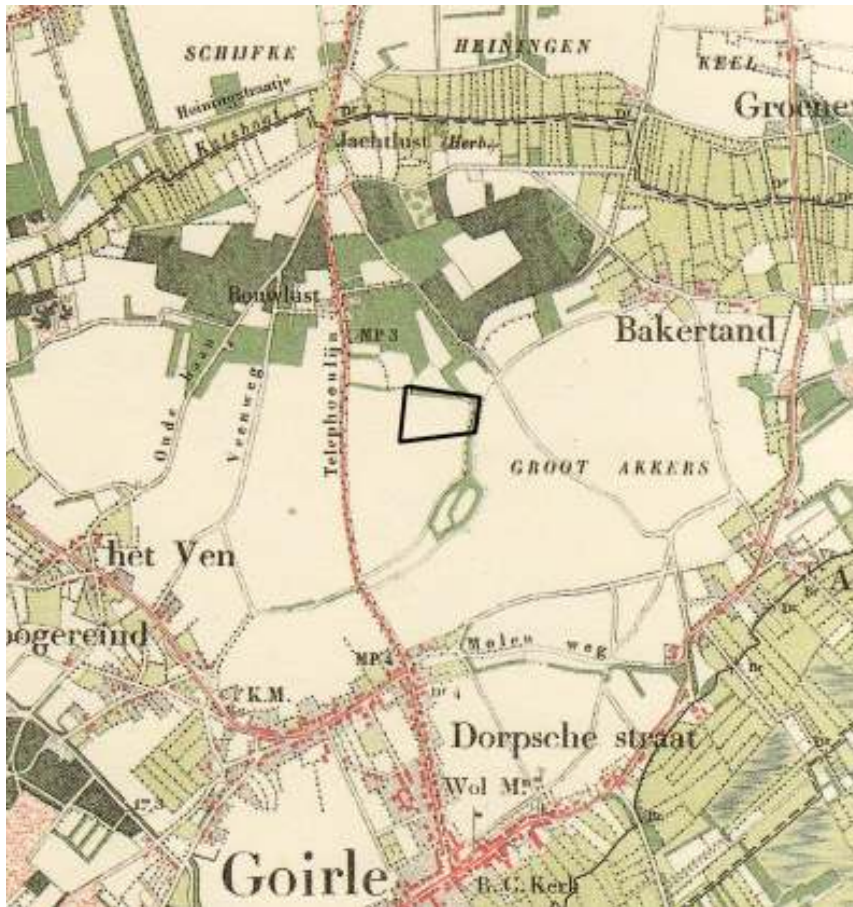
Het grondwater staat daardoor in het plangebied jaarrond 2 m of meer onder maaiveld.

De bodem heeft een donkere, door de mens opgebrachte bovengrond.

De dikte van deze humeuze bovengrond is ongeveer 1 m (Groen TLG, 2013). Dat komt overeen met de kennis dat de grote gemeenschappelijke akkercomplexen in Nederland uit de Middeleeuwen stammen. 10 eeuwen lang is potstalmest opgebracht. In het veld en uit de bomeninventarisatie (Groen TLG, 2013) blijkt de bodem ook sterk kluitig te zijn. Dat wijst erop dat beekdalplaggen (bruine lemige humus) gebruikt zijn in de potstal. Deze bodem is, ondanks het droge karakter van het gebied, zeer geschikt voor bomen en struiken, omdat veel neerslag als hangwater in het profiel bewaard blijft (groot watervasthoudend vermogen). Voor snelle infiltratie van hemelwater is deze bovengrond echter zeer ongeschikt. Dat bleek op 13 februari. Na een regenachtige dag bleef overal water staan. De ondergrond is daarentegen zandig en zeer geschikt voor infiltratie.

De natuurlijke voedseltoestand op dergelijke bodems is mesotroof (matig voedselrijk). Er mogen derhalve geen voedselarme situaties verwacht worden.

Landschap

Omgeving van het plangebied in 1883.

Het plangebied bestond vroeger geheel uit akker in het grote akkercomplex van Goirle. Het lag ten zuiden van het toenmalige boscomplex de Boschkens

Ten westen van het plangebied ligt een fraaie beukenlaan van ca 80 jaar oud, waarachter een vrij groot rustig gemengd boscomplex.

De bosopstand in het plangebied is van deze en andere bossen in de omgeving gescheiden

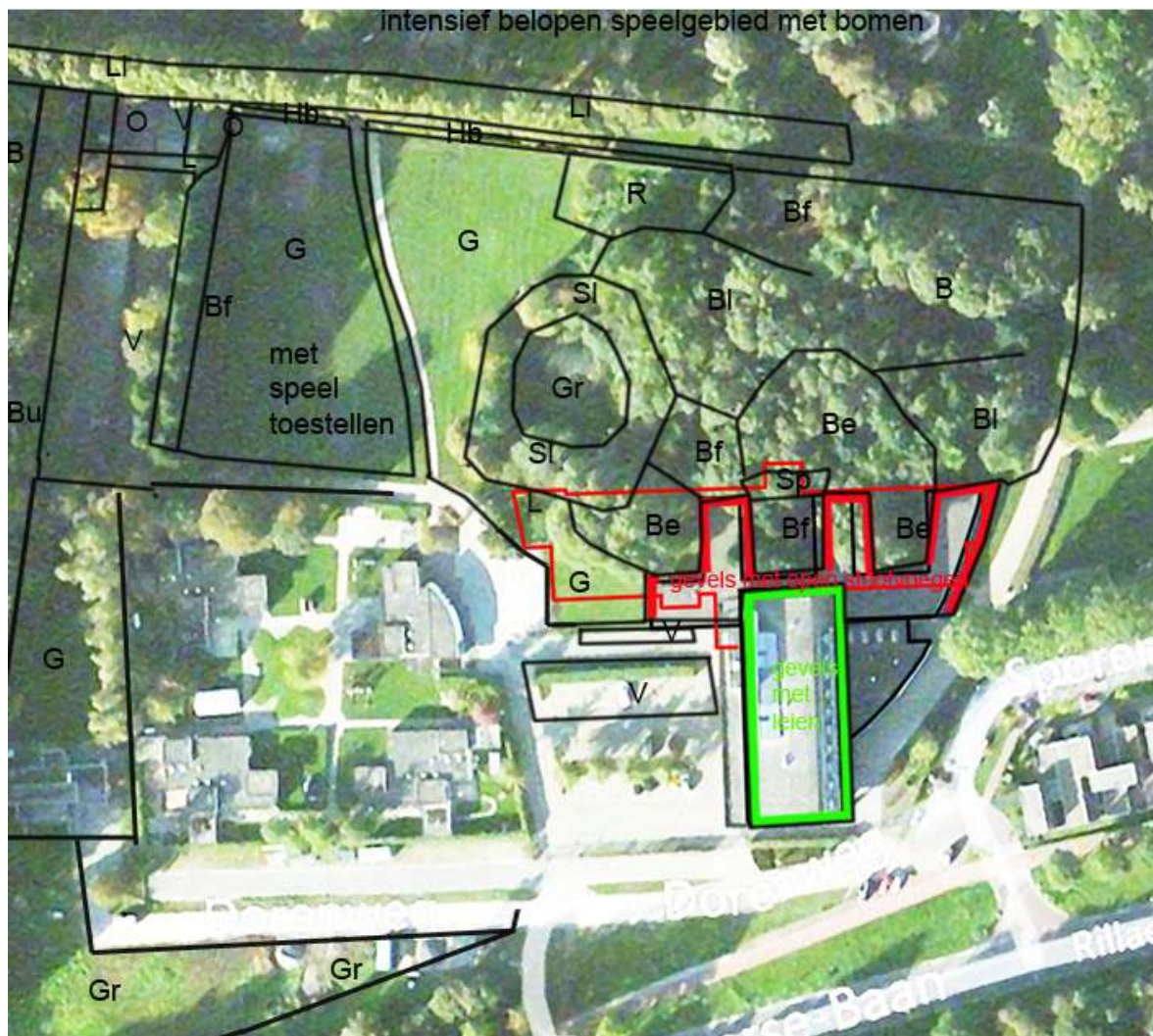
door intensief beheerde parkachtige, boomrijke, terreinen. Het bos heeft een echt boskarakter en draagt daardoor bij aan het kenmerkende beeld van het gebied de Boschkens. De historische waarde is echter matig, als gevolg van de geringe leeftijd.

Langs de noordrand lag in 1883 al de oude beplantingsstrook, die zich nu manifesteert als oude lindenrij. Deze strook bomen heeft als voormalige begrenzing van het gebied de Boschkens een hoge cultuurhistorische waarde. De oude beukenhaag ligt nagenoeg in dezelfde strook en benadrukt ook die oude grens. Deze elementen worden als kenmerkend gezien voor de Boschkens (groenstructuurplan, 2013).

Oude lindenrij met links de oude beukenhaag (Clabbers)

Habitats

Habitats in het plangebied

B	Bos	Hb	oude beukenhaag
Bf	Bos van fijnspar	Sl	Struweel van divers loofhout
Bl	Bos van larix	Sp	Struweel van Prunus lauracerasus
Be	Bos van eik	R	ruigte (met boomopslag)
Li	oude lindenrij	G	gazon
L	solitaire loofbomen	V	verharding met groenperken
Bu	oude beukenlaan	Gr	natuurlijk ruig grasland
O	opslagschuurtjes	■	gevels met leien
■	gevels met open stootvoegen	■	geplande uitbreiding gebouw

Langs de noordrand van het plangebied loopt een oude ***lindenrij (Li)***. Er zijn **geen holten** in deze bomen gevonden.

Op de noordelijke plangrens staat de oude ***haag van beuk (Hb)***, die zeer dicht is. Geschikt als broedbiotoop voor struweelvogels. Kleine holten als drinkplaatsen voor fauna.

Het ***bosje*** dat het hele oostelijk deel van het plangebied vult, is een middeloude gemengde opstand (bomen van ca 50 jaar), die bestaat uit redelijk homogene vlekken

met kwaliteiten, die hieronder per vlek beschreven worden. Het bosje is aangelegd tussen 1883 en 1950. De boshistorie van de plek is tussen de 60 en 100 jaar. Het maakt onderdeel uit van het tegenwoordige bosrijke gebied de Boschkens. Door de redelijke omvang draagt het bij aan de natuurwaarde van dat gebied.

Er zijn geen ontsluitingen vanuit het gebouw direct naar het bos. Er lopen ook geen paden door, waardoor het relatief rustig is. Daardoor kan het belangrijk zijn voor beschermde dieren.

*Het bos
(Clabbers)*

Middeloude **fijnsparrenopstanden (Bf)**. Vrij donker bos, met door de gevorderde leeftijd alweer iets meer licht tot de bodem waardoor er struiken (Vlier, Laurierkers) en kruiden groeien (Winterpostelein, Robertskruid, Bosaardbei). En diverse soorten paddenstoelen (o.a. een trechterzwam).

Er zijn plukplaatsen aanwezig van een sperwer. Er zijn enkele nesten van eekhoorn, op enige afstand van het gebouw. Er werden geen sporen gevonden van slaapplaatsen van de ransuil (die dit soort plekken vaak uitkiest).

Er is een flinke slaapplaats van houtduiven aanwezig vlak bij het gebouw, die vooral in de winter gebruikt wordt. Er zijn veel holen van konijnen onder een groep laurierkersen (*Sp*). Er zijn **geen holten in de bomen**.

Robertskruid

Middeloude **larixopstanden (Bl)**. Deze lijken veel op de fijnsparrenopstanden, maar zijn iets lichter. Hier worden geen nesten van vogels of eekhoorns verwacht, vanwege het gebrek aan dekking. Er zijn **geen holten in de bomen**.

De zuidkant van het bosje, tegen en tussen de gebouwen bestaat deels uit middeloude **eikenopstanden (Be)**. De bomen lijken spontaan gevestigd en vrij uitgegroeid te zijn. Bij sommige bomen lijkt er sprake van doorgegroeid hakhout te zijn (meerstammig). Het gaat waarschijnlijk om bomen die vroeger in de bosrand hebben gestaan.

Deze bosopstanden hebben de meeste struiken en kruiden (braam, taxus, lijsterbes, Amerikaanse vogelkers, vingerhoedskruid, mannetjesvaren, knopig helmkruid) en diverse paddenstoelen (gele geleizwam, judasoor en een ridderzwam). De bomen hebben **geen holten** die door vogels of vleermuizen als verblijfplaatsen gebruikt zouden kunnen worden.

Zicht vanaf de beukenhaag naar de ringwal ((Clabbers)

Centraal tussen de beukenhaag en het bos ligt een kort gemaaid kruidenrijk **gazon (G)**. Daarin een uitgebreid stelsel van mollenritten met hopen, wat wijst op ruime aanwezigheid van bodemleven (waarop mol jaagt in zijn gangen).

Op de plaats van een vm zwembadje links is een **ruigte met bosopslag (R)**, op gestorte en omgewoelde grond. Jonge exemplaren van populier, els, berk en eik groeien tussen hoge grassen, teunisbloemen, ambrosia. Dit habitat is zeer geschikt voor kleine zoogdieren (muizen en wezel) en als landbiotoop voor de gewone pad.

Daar voor ligt de ringwal van de “kuil”, met een bonte mengeling van **struiken (Sl)** (beuk, hazelaar, turkse boomhazelaar, wilg, els, forsythia, gele kornoelje, deutzia, taxus, chamaecyperus). Deze wal wordt vrij intensief betreden.

In de kuil een **ruig grasland (R)** dat veel minder betreden wordt dan de wal (met knopig helmkruid, brandnetel, bijvoet, boskruiskruid, biggekruid, akkerdistel en gewone melkdistel). De lemige bovengrond is hier deels weg gegraven en in als wal eromheen gelegd.

zicht over de kuil met ring wal (Clabbers)

De lage vleugels van het gebouw die nu het bos insteken, maar gesloopt zullen worden, hebben rondom veel **open stootvoegen** (—) op ca 2,5 m hoogte. Dit zijn ideale toegangen tot de spouw voor de gewone dwergvleermuis. Doordat deze gebouwtjes in bos zijn gelegen is de temperatuur zeer gematigd. Vleermuizen hebben ook de keuze uit verschillend geëxposeerde gevels. Daarom zijn naast zomerverblijven ook winterverblijfplaatsen van deze vleermuissoort mogelijk.

Gevels met open stootvoegen aan boszijde (Clabbers)

Het hoofdgebouw is **rondom behangen met leien** (■). Deze hebben allemaal aan de onderzijde een spleet. Veel spleten zijn groot genoeg voor gierzwaluw en gewone dwergvleermuis, als toegang tot achterliggende ruimtes als voortplantingsverblijfplaats.. Deze soorten hebben ook een voorkeur voor een ingang van onderaf. Voor deze soorten is er in verschillende weertypen keuze uit een van de 4 zijden van het gebouw. Mogelijk zijn er zeer veel toegangen beschikbaar. De technische opbouw van de gevels is ons echter onbekend.

Onderaanzicht van noordgevel hoofdgebouw, waartegenaan de nieuwe vleugel gebouwd wordt (CZ).

De noordwestelijke parkeerplaats wordt door een middeloude **fijnsparrenopstand (Bf)** van het gazon gescheiden. Hier is weinig licht op de bodem en struiken en kruiden zijn slecht ontwikkeld. Er zijn hier geen sporen van eekhoornnesten, uilenslaapplaatsen of plukplaatsen van sperwers gevonden. De sparren lenen zich wel als nestbomen voor deze soorten.

Fijnsparren tussen gazon en parkeerplaats (Clabbers)

De parkeerplaats zelf is op dit moment groter dan het plan aangeeft. Er is sprake van 3 volledige rijen parkeerplaats. Deze parkeerplaats is door een hekwerk afgescheiden van een **oude beukenlaan (Bu)** waarachter een **gemengd bos (B)** buiten het plangebied.

Op de kop van deze parkeerplaats staan twee schuren voor het beheer. Onder deze **eenvoudige bouwsels en de opslag van materiaal (O)** eromheen zijn goede kansen voor landbiotopen voor de gewone pad, winterslaapplaats voor egels en leefgebied voor muizen en spitsmuizen. De gebouwtjes zijn niet geschikt voor vleermuisverblijfplaatsen of nesten van de huismus (golfplaten dak).

schuren met golfplaten dak (Clabbers)

De zuidkant van de zuidwestelijke parkeerplaats bestaat uit natuurlijk ruig grasland (**Gr**). Beschermde soorten zijn hier niet te verwachten. De westkant bestaat uit braamstruweel en een solitaire meerstammige eik.

Recent is daar een bomenrij verwijderd, die op de topkaart nog aangegeven staat. Op dit moment is de parkeerplaats één grote ruimte. Wellicht is het zinvol deze verdwenen bomen in de compenserende aanplant mee te nemen. Er is in deze hoek ook een burgerwoning gebouwd, waarbij bosopslag omgezet is in gazon en een beuken-/coniferen haag.

Verwachting voor beschermde soorten op grond van geschiktheid biotopen

soort	Tabel Flora- en faunawet	Habitat-richtlijn bijl. IV	Rode lijst	Jaarrond beschermd vogel	Functie plangebied
Algemene broedvogels van bos	3				Nesten in bomen
Algemene broedvogels van struweel	3				Nesten in beukenhaag
houtduif	3				Winterslaapplaats in fijnspar
ransuil	3		Kwetsbaar	Cat 4	Nesten en slaapplaats in fijnsparren
bosuil	3				Gemengd rustig bos
Sperwer	3			Cat 4	Nesten en plukplaatsen in fijnsparren
gierzwaluw	3			Cat 2	Nesten in hoofdgebouw (leien)
Groene specht	3				
Grote bonte specht	3				
Eekhoorn	2				Nesten in fijnspar, voedsel in boomrijke delen
Vleermuizen van gebouwen	3	x			Zomer-, voortplantings- en winterverblijfplaatsen in spouw van te slopen vleugels en achter leien hoofdgebouw
alle vleermuizen	3	x			Jachtgebied, paargebied rondom bomen
mol	1				Leefgebied in gazons
konijn	1				Leefgebied, hollen in struweel en bos
bosmuis	1				Leefgebied in ruigte, bos en struiken
Egel	1				Winterslaapplaats onder opslag
Gewone pad	1				Land- en winterbiotoop onder opslag en in ruigten

De ransuil kan hier geschikte nest- en slaapplaatsen vinden.

Aangetroffen beschermde soorten op 31 december 2013 en 13 februari 2014

soort	31/12	13/02	Tabel Flora- en faunawet	Habitat-richtlijn bijl. IV	Rode lijst	Jaarrond beschermd vogel	Aangetroffen functie plangebied
sperwer	+	+	3			ja	Plukplaatsen in bos aan noordgrens en in zuidwesthoek
houtduif	+	+	3				Groepsslaapplaats in alle bosopstanden met fijnspar
Groene specht		+	3		ja		Nestplaatsen in oude beukenlaan westelijk.
boomkruiper	+		3				Leefgebied rond oude bomen, holenbroeder
bosaardbei	+		-		ja		In bosranden bij gebouw
bosmuis	+		1				Vraatsporen in bos
mol	+	+	1				Molshopen in gazon
konijn	+	+	1				Holen in bos bij gebouw en verspreid sporen
eekhoorn		+	2				Nest in bos nabij bouwplan

De waarnemingen zijn opgenomen in de habitatbeschrijving

Sperwer op een plukplaats, zoals deze ook aangetroffen zijn in het plangebied

Bestaande gegevens van beschermde soorten

soort	Bekend in welke periode	Jaarrond beschermd	Habitat-richtlijn	Tabel FFW	Functie plangebied
Eekhoorn	Tot 2010			2	Strategisch in Boschkens
Gewone dwergvleermuis	Niet bekend		ja	3	--
Sperwer	Tot heden	ja		3	Strategisch in Boschkens
Ransuil	Tot 2000	ja		3	--
Gierzwaluw	Tot heden	ja		3	Algemeen in stedelijk gebied
Bosuil	Tot heden			3	Algemeen in bosrijk gebied
Groene specht	Tot heden			3	Algemeen in bosrijk gebied
Gewone pad	Tot heden			1	Strategisch in Boschkens
Egel	Niet bekend			1	--

Bron: Telmee.nl

Uit bestaande gegevens (Telmee.nl /NDFF) blijkt dat het gebied de Boschkens geïsoleerde populaties kent van de sperwer, de gewone pad en de eekhoorn. Het gebied

heeft voldoende kwaliteit, maar is van omringende natuur afgesloten. Aanwezige populaties zijn daardoor extra kwetsbaar voor verkleining van het areaal. De gierzwaluw komt ook voor, maar is algemeen verspreid. Van de egel, de ransuil en de gewone dwergvleermuis zijn sinds 2000 geen gegevens bekend van dit gebied. Volgens bewoners leven er uilen in het westelijke bos. Uit de beschrijving is op te maken dat dit bosuilen moeten zijn. Er zijn geen sporen van gevonden.

Het belang van het terrein voor beschermde soorten

Voor houtduiven is het bos in het plangebied een goede rustige plek als slaapplek van grote aantallen in de winter. Het feit dat ze dicht tegen het gebouw aan zitten, geeft aan dat er geen verstoring vanuit het gebouw is.

Voor de sperwer is het hele terrein van belang als gevarieerd voedselgebied, met voldoende dekking en mogelijk als broedgebied in fijnsparen. Voor een groot deel komt dat door het rustige karakter van het bosje. Het plangebied maakt deel uit van het leefgebied van een populatie sperwers in de Boschkens, die waarschijnlijk niet meer dan een paar territoria omvat (slechts 1 km² geschikt landschap).

Voor de eekhoorn is het plangebied van belang als deel van een beperkte populatie in de Boschkens (1 km² geschikt leefgebied).

Het te slopen en aan te passen gebouw is mogelijk van belang als verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis, vanwege de vele goede toegangen tot de ruimte achter de gevels. Het is nog niet duidelijk hoe belangrijk het pand voor deze soort is. De verwachting is dat deze soort veel alternatieven heeft in de omgeving (veel moderne bouw met spouwmuren). Voor alle soorten vleermuizen is het rustige boskarakter als jachtgebied van groot belang.

Het plangebied is deel van een sterk bosgebied dat door stedelijke gebieden omringd is.

Het hoofdgebouw met de leien gevels is mogelijk van belang als broedgelegenheid voor de gierzwaluw. Het gebouw heeft zeer veel mogelijkheden hiervoor. De aanwezigheid van het bos speelt geen rol. Deze broedvogel is vrij algemeen in en buiten het plangebied (veel bebouwing met geschikte plekken). Gierzwaluwen jagen tot op grote afstand in hogere luchtlagen, zodat de kwaliteit van het plangebied niet van groot belang is.

Het gebied is een geschikt leefgebied voor de groene specht. Nestholen in de oude beukenlaan en veel bosranden en halfnatuurlijke graslanden, waar mieren als voedsel te vinden zijn.

Er is een redelijk grote populatie konijnen, die waarschijnlijk sterk fluctueert in aantallen. Het plangebied biedt met het rustige bos (holen) en de kruidenrijke gazons (voedsel) alles wat konijnen nodig hebben. Het konijn vormt in de Boschkens waarschijnlijk een geïsoleerde populatie met weinig relaties naar het buitengebied.

De gazons zijn belangrijk voor de algemene mol.

De opslag en schuren in de noordwesthoek zijn mogelijk van belang als landbiotoop voor de gewone pad en als winterslaapplaats van de egel. Het gebied lijkt belangrijk als deel van een sterk leefgebied voor de egel in de Boschkens, maar dat blijkt niet uit de bestaande gegevens. Voor de gewone pad is echter duidelijk dat het gebied samen met de Boschkens van belang is voor de omgeving (geïsoleerde populatie).

Het belang van het terrein voor beschermde gebieden

Het plangebied draagt als bosgebied bij aan de natuurwaarde van de oudere delen van de Boschkens, in het noorden, die onder de Ecologische Hoofdstructuur vallen (zie pagina 7). Het zorgt voor versterking van leefgebieden van kenmerkende soorten in en rond die bosgebieden. Met haar boomrijke karakter draagt het plangebied bij aan de landschappelijke kenmerken van de Boschkens.

Het plangebied is niet van belang voor andere Beschermde gebieden rondom Goirle, zoals de beekdalen, de bossen van de EHS.

Ook voor het Natura 2000 gebied Regte Heide & Riels Laag is het plangebied niet van belang.

Effecten

Effecten van het plan op beschermde soorten

Na realisatie van het plan zal het leefgebied van de sperwer en de slaapplaats van houtduiven verkleind zijn.

Er wordt door het plan geen nest van eekhoorn of sperwer bedreigd. Er is een eekhoornnest op ca. 10 m uit het gebouw. Deze nestboom blijft gespaard.

Door de verbouwing gaat een pand verloren met zeer veel kansen voor verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis en gaat een klein deel van het hoofdgebouw met kansen voor verblijfplaatsen van de Gewone dwergvleermuis en Gierzwaluw verloren.

Afhankelijk van de bouwkundige uitvoering van het nieuwe gebouw zijn daar straks meer of minder kansen voor deze soorten.

Tijdens de aanlegfase kunnen slapende houtduiven, rustende vleermuizen, broedende gierzwaluwen verstoord worden (afhankelijk van de periode).

De gierzwaluw heeft bijzonder veel alternatieven op het hoofdgebouw. De gewone dwergvleermuis wordt mogelijk bij het slopen van de aanbouw geraakt.

Effecten van het plan op beschermde gebieden

Het is nagenoeg uitgesloten dat het plan negatieve effecten zal hebben op ontwikkelingsmogelijkheden van natuurdoelstellingen van Natura 2000 gebieden in de omgeving. Het dichtstbijzijnde Natura 2000 gebied Regte Heide & Riels Laag ligt op > 2 km afstand, gescheiden door stedelijk gebied. Het plan kan daarom gewoon doorgaan zonder vergunning van de NB wet (zie bijlage 2).

Het plan heeft geen directe invloed op de EHS gedeelten van de Boschkens. Indirect heeft het dat wel, doordat populaties en leefgebieden van soorten in de Boschkens een geheel vormen met die van het plangebied. Een voorbeeld zijn roofvogels, eekhoorns, spechten en uilen, kenmerkende soorten van boslandschappen, die van beide gebieden gebruik maken. Door het geïsoleerde karakter van de Boschkens zijn deze soorten extra kwetsbaar voor verkleining van het leefgebied. Dat is een reden om bomen die moeten verdwijnen te compenseren in het gebied zelf op zodanig wijze dat de kleinschalige afwisseling van bos en open ruimte niet verloren gaat.

Er gaat slechts een klein deel van het bos verloren. De landschappelijke kenmerken van de Boschkens wordt daardoor nauwelijks beïnvloed.

Oude landschapsstructuren, zoals de oude lindenrij en de oude beukenlaan worden niet aangetast.

Verbeteren en behouden van de kenmerkende waarden in het plangebied hebben een positieve invloed op het gehele gebied de Boschkens.

Conclusies

Het plangebied is een gevarieerd gebied in een stedelijke omgeving, dat deel uitmaakt van het bosrijke gebied de Boschkens. Er zijn weinig relaties met gebieden buiten de Boschkens, waardoor de aanwezige waarden extra kwetsbaar zijn.

Een deel bestaat uit intensief parkachtig gebied, een deel juist uit extensief gebruikt en goed ontwikkeld bos.

Er komen dan ook bijzondere natuurwaarden voor in en rondom het plangebied, waarvan in ieder geval de sperwer, slapende duiven en de eekhoorn, groene specht, bosuil en bijzondere flora en paddenstoelen (tabel 2 en 3 Flora- faunawet).

Het gebouw dat uitgebreid wordt, is nu geschikt voor gierzwaluwen en gewone dwergvleermuizen. Alle gevels van dit gebouw zijn over het gehele oppervlakte geschikt als verblijfplaats.

Door het plan zijn mogelijk beschermde vleermuizen in het geding. Nader onderzoek in de zomer kan hierover uitsluitsel geven.

De geplande compensatie van te kappen bomen kan veel natuur- en landschapswaarde toevoegen aan het plangebied. In plaats van een gedegradeerd groengebied kan het plangebied een belangrijk deel van de Boschkens worden. Daarmee kunnen nieuwe habitats ontstaan die geschikt zijn voor kenmerkende soorten van de Boschkens.

Aanbevelingen

Nader onderzoek

Het is nodig om nader onderzoek te doen naar verblijfplaatsen van vleermuizen in de stootvoegen van de lage aanbouw. Dergelijk onderzoek dient plaats te vinden in de periode mei – juli.

Mogelijkheden voor mitigatie en compensatie van negatieve effecten

De te verwijderen bosdelen hebben een vrij natuurlijke opbouw en samenstelling. Deze kwaliteit is het beste te compenseren door aanplant van jong bos, waarin mogelijk enkele grote bomen. De kruid- en struiklaag kan dan in natuurlijke successie mee ontwikkelen met het bos. Een voorbeeld is het plekje van het voormalige zwembadje. Dit is zeer divers aan natuurlijke soorten. Een dergelijke ontwikkeling kan zowel langs de sparrenstrook van de parkeerplaats als in de rand van het bosje tot goede resultaten leiden. Dit vormt goede voedselgebieden voor allerlei dieren.

Natuurwaarde van jonge aanplant met spontane kruiden is erg hoog en biedt veel voedsel (Clabbers)

Om de natuurkwaliteit én de functionaliteit van het parkachtige gebied ten noorden van het gebouw te optimaliseren zijn nog diverse inrichtingskeuzes nodig. Boomgroepen met natuurlijke ondergroei geven hogere natuurwaarde dan solitaire bomen in gazon of op een parkeerplaats; een grotere randlengte van bos naar gras geeft meer kwaliteit. Tenslotte zal naar de bezonning van de resterende open ruimtes gekeken moeten worden ivm bruikbaarheid voor de bewoners. In een separaat advies zal ingegaan worden op de mogelijkheden om met de herplant ruimtelijke en ecologische kwaliteiten te verhogen (Clabbers, 2014).

De waarde van het bosje als rustgebied voor vogels kan alleen behouden blijven als er geen nieuwe toegangen vanuit het nieuwe gebouw naar het bos gemaakt worden. Het westelijke deel van de nieuwe vleugel, die tot in de kuil met ringwal doordringt, is wel geschikt voor nieuwe toegangen. Dit deel van het groen is ook intensiever in gebruik.

Gierzwaluw bij nestopening in nieuwe muur

In de nieuwbouw kunnen waarschijnlijk holle ruimtes bereikbaar gemaakt worden voor gierzwaluw en dwergvleermuis. Technische gegevens zijn hiervoor nog nodig.

Als uit onderzoek blijkt, dat er inderdaad dieren in de spouw van de lage aanbouw verblijven, dan moeten er ruim vóór de sloop tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen in de nabijheid aangeboden worden. Het slopen van deze gebouwen zal dan buiten de voortplantingstijd moeten plaatsvinden.

Het hoofdgebouw biedt (naar het zich laat aanzien) zo'n enorme hoeveelheid geschikte verblijfplaatsen achter de leien, dat hiervoor geen alternatieve verblijfplaatsen aangeboden hoeven te worden. Wel dient de met lei behangen noordgevel buiten de voortplantingstijd aangepakt te worden.

Tijdens de bouw is het noodzakelijk om het resterende bos te beschermen met een bouwhek. Berijden, opslag en vergraven van de kroonprojectie van de resterende bomen moet voorkomen worden, om deze bomen te sparen. Dit wordt in de boom-effect-analyse (Groen TLG, 2013) duidelijk en goed beschreven. Het is echter onnodig en ongewenst om rond het hele bos een permanent hek te plaatsen. Bescheiden betreding van het bos is geen enkele probleem.

Indien er bronbemaling wordt toegepast bij het bouwen, is het aan te raden om via een druppelaar-systeem (aangesloten op de bemalingspomp) de bomen op de rand van de bouwput te bevochtigen.

Ontheffingen

Uit het onderzoek blijkt dat er geen beschermde soorten voorkomen die bedreigd worden. Mogelijk zullen er echter nog vleermuizen in de lage aanbouw leven. Indien dit het geval is, dan dient het plan aangepast te worden (volgens de Flora- en faunawet), op zo een manier, dat het ecologisch functioneren van het gebied voor vleermuizen niet in het geding komt.

Hoe men dat organiseert, dient beschreven te worden in een **activiteitenplan Flora- en fauna**.

Bij vaststelling van aanwezige vleermuizen in de spouw, kan men het activiteitenplan laten toetsen door Dienst Regelingen. Dat kan door een **ontheffingsaanvraag Flora- en faunawet** in te dienen. Als Dienst Regelingen vaststelt dat er voldoende gemitigeerd en gecompenseerd wordt, dan krijgt men een **positieve afwijzing** (geen ontheffing nodig omdat je zo goed werkt). De voorgenomen maatregelen worden dan als voorwaarden geformuleerd. Bij de uitvoering dient men deze maatregelen in een **ecologisch protocol** voor de uitvoerders uit te leggen.

Bronnen

Clabbers, 2014. Inrichtingsvoorstel omgang met groen en bomen Rillaersebaan 75 Goirle

Groen TLG, 2013. Boomeffectanalyse Kompaan en de Bocht Rillaersebaan 75 Goirle.

Gemeente Goirle, 2013. Groenstructuurplan.

Gemeente Goirle. Vergunningcheck. (www.goirle.nl)

Ministerie van LNV, 2005. Handreiking Natuurbeschermingswet 1998.

Ministerie van LNV, 2004. Besluit rode lijsten

Ministerie van LNV, 2009. Besluit nieuwe rode lijsten

Ministerie van LNV, 2009. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten.

Provincie Noord-Brabant, 2009. Structuurvisie Noord-Brabant.

Provincie Noord-Brabant, 2013. Natuurbeheerplan

Topografische kaarten 1883 en 2002

www.telmee.nl. Verspreidingsgegevens van soorten

Resultaten vergunningcheck

Bepaalde verplichtingen **Kappen**

Uit uw antwoorden blijkt dat u moet voldoen aan de volgende verplichtingen:

- **Kappen: Omgevingsvergunningplichtig**
- **Werk of werkzaamheden uitvoeren: Geen omgevingsvergunning nodig**

Gegeven antwoorden

Hieronder uw antwoorden waaruit uw verplichtingen zijn afgeleid:

Zijn één of meerdere van de onderstaande gemeentelijke vrijstellingsregels op uw situatie van toepassing?

- Nee

Gaat het om werkzaamheden in, aan, op of bij een monument?

- Nee

Moeten voor de werkzaamheid ook ophogingen of afgravingen van de bodem plaatsvinden of moeten werkzaamheden in de bodem worden uitgevoerd?

- Ja

Worden werken, geen bouwwerk zijnde, of werkzaamheden uitgevoerd waarvoor op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening, het exploitatieplan of het voorbereidingsbesluit een omgevingsvergunning nodig is?

- Nee

Benodigdheden

U hebt onderstaande documenten nodig om als bijlagen bij de aanvraag/melding mee te sturen. Denkt u dat een bepaalde bijlage al in bezit is van het bevoegd gezag of niet op uw situatie van toepassing is? Dan hoeft u deze niet mee te sturen. Neem bij twijfel contact op met het bevoegd gezag om te controleren of de bijlage nodig is.

Wilt u weten welke informatie een bijlage moet bevatten? Bekijk dan een document waarin alle toelichtingen en vereisten van alle bijlagen zijn opgenomen. U kunt dit document downloaden aan het eind van de vergunningcheck of aanvraag/melding.

Kappen

- Gegevens houtopstanden
- Situatietekening kappen
- Anders

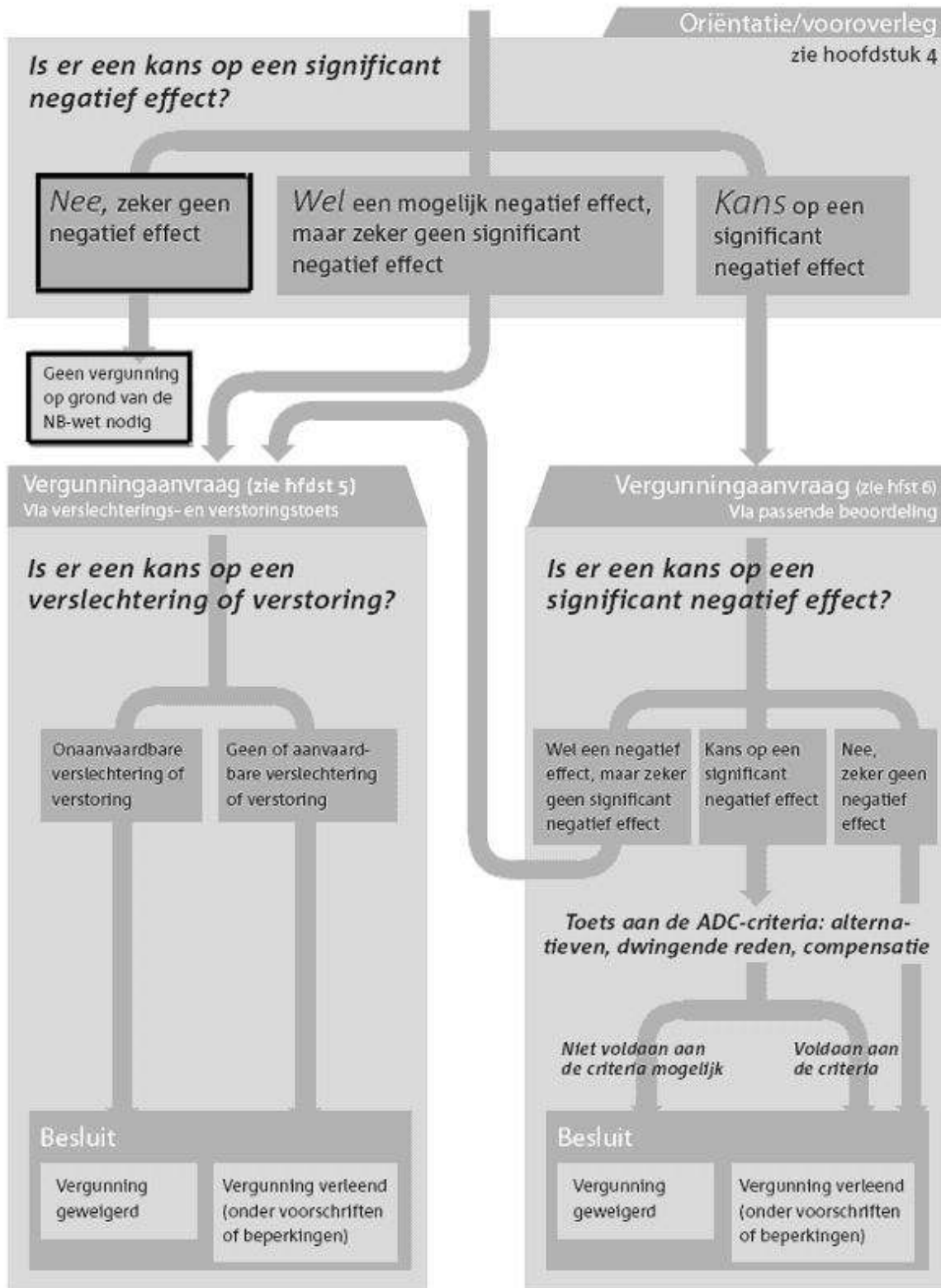
Vrijstellingsregels:

- Loofbomen met stamdiameter van maximaal 12 cm op 1,3 meter hoogte
- Naaldbomen met stamdiameter van maximaal 20 cm op 1,3 meter hoogte
- het vellen van houtopstanden als gevolg van het bepaalde in art. 5:42 BW, waarbij het afstandscriterium ten opzichte van het aangrenzende erf is vastgesteld op 0,5 meter

bron: www.goirle.nl

Bijlage Habitat-toets

Project of handeling

bron: Ministerie van LNV, 2005. Handreiking Natuurbeschermingswet 1998